

Politieke partij Nieuwe Democratie.

Partijprogramma

JOUW REGIE IN POLITIEK EN EIGEN LEVEN

De politiek behoort de gehele Nederlandse bevolking te verbinden. Wij wegen de mening mee van onze leden, maar ook die van de bevolking. De snel veranderde samenleving vraagt een vernieuwde democratie met een **rechtstreekse werkelijke inbreng van de bevolking** op punten die dwars door alle partijen heen belangrijk zijn. Daarom houden we partij- en bevolkingsenquêtes. De huidige partijen staan op een politieke menukaart en ze bieden elk één meergangenmaaltijd aan. Take it or leave it. Wij willen ons diner per verkiezing à la carte bereiden zowel met de partijleden als met wat leeft in de bevolking (uitgezonderd de eerste maaltijd, want ergens moet je beginnen).

Lees het onderstaande programma. Vind je dat de moeite waard? Nieuwe Democratie ontmoet graag mensen die willen meedenken en actief mee willen doen. Wil je vrijwilliger zijn, bestuurslid, kandidaat voor de Tweede Kamer, wil je een ondersteuningsverklaring tekenen? Graag. Mail info@ND.com.

Wat wil Nieuwe Democratie? Eerst de belangrijkste programmapunten:

1. Politieke partijen hebben waslijsten met punten. Al die punten tellen mee in de Kieswijzer, maar ze zijn merendeels niet te realiseren en ze worden vaak losgelaten in de coalitievorming om iets anders te scoren. Als kiezer weet je niet waar je aan toe bent. Dit scheidt een gevoel van verraad wat leidt tot cynisme en machteloosheid tegenover de politiek en haar instituties (CBS: vertrouwen in de Tweede Kamer 2017 – 2018 42%, in de Europese Unie 45%; lage opkomst bij verkiezingen). Wij willen dat anders: per verkiezing bepalen partij en bevolking samen een of twee Idealen die niet onderhandelbaar zijn en zeven wel onderhandelbare Prioriteiten, waarvan we per definitie een deel dienen te realiseren in politieke onderhandelingen. Wij gaan een compromis niet uit de weg als dat noodzakelijk is om een deel van onze punten te verwezenlijken.

Zijn de meningen verdeeld, dan stemt Nieuwe Democratie verdeeld. Uw mening telt werkelijk en u weet vooraf waar u aan toe bent.

2. Indien je dat wilt, kun je bij ons persoonlijk gaan meedenken over het klimaat, luchtvervuiling, de belastingen, veiligheid, salarisverbetering overheids personeel, euthanasie, jeugdwerkloosheid, thuiswerken, ouderschapsverlof, sociale woningbouw, etc. m.b.v. goede info en het uitbrengen van je partijstem bij de beslissingen daarover. Wij respecteren het oordeel van de partijleden.

3. Voor elk **individu** is de eigen regie bij leven en dood een belangrijk recht en dat wordt door de overgrote meerderheid van de bevolking gewenst.
a. Aanpassen van de euthanasiewetgeving t.a.v. zelfdoding is noodzakelijk, ook ten behoeve van wilsonbekwame cliënten. O.a. invoering van een

levenseindebegeleider; opheffen van de medische beoordeling van de wens tot zelfdoding respectievelijk van ondraaglijk lijden, et cetera. Download de motivatie in het artikel "De wrede of de goede dood", 5 juli 2019 van Wim van Dijk; www.nieuwedemocratie.com.

- b. De **ouderenzorg** dient te worden verbeterd. Van de ouderen hebben wij onze mooie maatschappij geërfd. Wij zijn het aan hen verplicht indien nodig voor een waardig levenseinde te zorgen, thuiswonend of in een zorginstellingen.
4. Voor de **volgende generaties** moeten we **verantwoorde klimaatmaatregelen** te nemen. Wij zijn geen klimaatsceptici. Feit is, dat de aarde opwarmt door èn menselijke èn natuurlijke factoren. Onduidelijk is in welke verhouding ze bijdragen aan de temperatuurstijging. We willen al uitgevoerd onderzoek gebruiken om die twee bijdragen in te schatten zodat we onze middelen afgestemd op hun verhouding verantwoord kunnen inzetten en hypes of paniekvoetbal kunnen voorkomen. Het EI-instituut kan de bevolking objectief voorlichten.
5. Er komt een geclausuleerd referendum, zoals in 25 van de 27 EU-lidstaten.
6. Wij keren ons **tegen populisme of rechtsextremisme**. De naam bevolkingsvertegenwoordiger moet de naam volksvertegenwoordiger vervangen.

En nu: waarom een nieuwe politieke partij?

Nieuwe Democratie vindt dat de politiek er behoort te zijn voor de gehele Nederlandse bevolking en dat zij die dient te verbinden. Maar wat verbindt ons? Sommige politicologen beweren dat een gemeenschappelijke vijand noodzakelijk is om de leden van een natie of maatschappij te verenigen. In aanmerking komen bv. de rechts-extremisten of de moslims of tot in het recente verleden de Joden. Nieuwe Democratie vindt dit vijanddenken onjuist: een vijand is een onbegrepen of misleide 'vriend'. De ontwikkeling van een "vriend-mindset" is noodzakelijk. Dat is moeilijk. Koningin Maxima had namelijk gelijk: er is niet één Nederlands "volk". De huidige openheid, brede toegankelijkheid tot informatie, emancipatie en individualisering ondergraven de maatschappelijke verbondenheid van vroeger. Onze verbrokkelende samenleving met haar verminderend "samen-zijn" kent diverse groepen met uiteenlopende waarden en normen en een vaak nogal egoïstische eigen agenda. Het lijkt meer op: "*Ik wil het, ik wil alles en ik wil het nu*", desnoods ten koste van de ander. Nieuwe Democratie wil op politiek vlak dat "*ikke*" doorbreken om weer meer "*wij*" te worden en een balans vinden tussen belangen die voor alle betrokkenen moreel acceptabel is.

Wat ons behoort te verbinden is de oprechte en in de opvoeding te leren houding elke medemens te accepteren, te respecteren en te vertrouwen. Dit houdt in dat zonder uitzondering iedereen aan iedereen een gelukkig leven toewenst. En dan bedoelt Nieuwe Democratie met 'geluk' niet een (egoïstisch) op genot gericht consumentisme, maar vooral een gevende, liefhebbende, zingevende levensvervulling. Dat lukt niet op de korte termijn. Daartoe moeten we onze kinderen moreel besef bijbrengen als tegengif tegen nihilisme, extremisme, overdreven genotzucht en het populisme. Het extremere populisme leidt tot het ontkennen van waarheden, het minachten van waarden en normen en tot nepnieuws. We moeten onze kinderen leren communiceren, inzicht te krijgen in sociale processen, verantwoordelijkheid te nemen en laten we het voorbereiden op een leven dat minder sterk economisch en materialistisch is gericht.

Nieuwe Democratie wil bijdragen aan die verbindende en zingevende taak. Bij ons gaat het niet om "Ik" (de partij en haar belangen), maar "Wij" (de bevolking en haar belangen); niet om "Ik zend en u luistert", maar "We luisteren naar elkaar"; niet om "Ik mag graaien", maar "We verdelen de welvaart rechtvaardig"; niet om "De wet is nu eenmaal de wet", maar "Wetgeving moet aan onze huidige morele opvattingen worden aangepast", et cetera. Nieuwe Democratie hanteert deels andere democratische principes op partij- en nationaal niveau, want Nieuwe Democratie geeft aandacht èn aan haar eigen partijpolitieke standpunten èn aan wat nationaal gezien de meerderheid van de bevolking belangrijk vindt. Nieuwe Democratie wil haar eigen Idealen en Prioriteiten realiseren en spant zich in om daarnaast de vraagstukken op te lossen die een meerderheid van de bevolking dwars door politieke partijen heen belangrijk vindt.

Wij hopen dat de andere partijen in voldoende mate democratische vernieuwingen vergelijkbaar met die van Nieuwe Democratie zullen willen overnemen.

Hieronder staan de twee Idealen en de zeven Prioriteiten voor de verkiezingen van de Tweede Kamer in 2021. De Belangrijke Onderwerpen staan in een bijlage.

Ideaal 1 Gezondheidszorg:

1.1 Voor elk **individu** is de eigen regie bij leven en dood een belangrijk recht en dat wordt door de overgrote meerderheid van de bevolking gewenst. Het is noodzakelijk de euthanasiewetgeving aan te passen t.a.v. zelfdoding, ook ten behoeve van wilsonbekwame cliënten. O.a. het opheffen van de medische beoordeling van de wens tot zelfdoding respectievelijk van ondraaglijk lijden, het invoeren van een levenseindebegeleider; etc. Download de motivatie in het artikel "De wrede of de goede dood", 5 juli 2019 van Wim van Dijk; op www.nieuwedemocratie.com.

1.2 De **ouderenzorg** dienen we te verbeteren. Van de ouderen hebben wij onze mooie maatschappij geërfd. Wij zijn het aan hen verplicht te zorgen voor een waardig levenseinde, thuiswonend of indien nodig in een zorginstellingen.

Ideaal 2 Klimaatbeleid: Wij zijn geen klimaatsceptici. Feit is dat de aarde opwarmt door èn menselijke èn natuurlijke factoren. Voor de **volgende generaties** moeten we zorgen voor een leefbare aarde, niet te warm en met voldoende drinkwater. Dit vraagt om een juiste besteding van onze middelen. Tot nu toe worden pogingen gedaan om de opwarming van de aarde tegen te gaan zonder dat we goed zicht hebben op wat wordt veroorzaakt door de mens (zoals de uitstoot van CO₂ en methaan) en wat de invloed is van de natuur (zoals de zonnecyclus en het vrijkomen van methaan uit de oceanen). Onduidelijk is nog in welke verhouding ze bijdragen aan de temperatuurstijging. We willen al uitgevoerd onderzoek gebruiken om die bijdragen in te schatten zodat we onze middelen afgestemd op die verhouding verantwoord kunnen inzetten. Het merendeel van de bevolking maakt zich over de klimaatverandering zorgen.

Prioriteiten (niet in volgorde van belangrijkheid)

- 1 **Belasting:** Verlagen van de belasting- en premiedruk bij bruto inkomens lager dan € 24.000,= (65% van het modale inkomen van ca € 36.5000). Dat leidt tot een win-win situatie: een ruimer budget voor degenen, die dat hard nodig hebben, en ook meer bestedingen en het groeien van de economie.

- 2 **Veiligheid:** Wij vinden de **veiligheid** van iedereen belangrijk en die lijkt de afgelopen jaren achteruit te zijn gehold. De statistieken deugen niet, want veel mensen doen niet eens meer aangifte van inbraak, diefstal, oplichting, (seksueel) lastig gevallen worden, etc. Wij willen deeltaken van de politie opdragen aan de (bijgeschoolde) krijgsmacht, onder supervisie van de politie. Zo komt tijd vrij om succesvol aangiftes te behandelen. Ook willen wij de Nationale Politie versterken, m.n. door uitbreiding van de onderdelen m.b.t. milieu(delicten), cybercriminaliteit, vrouwenhandel en witwascriminaliteit.
- 3 **Betaling overheidsperoneel:** verbeteren salarissen **Gezondheidszorg:** verplegend en verzorgend personeel: 5% loonsverhoging; **Onderwijs:** personeel op de basisschool: 5% loonsverhoging; **Politie:** lagere rangen 10% loonsverhoging. Ons plan kost ca 1,4 miljard per jaar, waarvan **minimaal 25%** terugkomt als inkomensbelasting en premies volksverzekering, dus het kost feitelijk **maximaal 1,05 miljard** per jaar. **Met de 12,9 miljard aan Europa weggegeven Coronahulp** (we betalen 30 jaar lang minimaal netto 430 miljoen per jaar) zou dat bijna 13 jaar te betalen zijn geweest.
- 4 **Gezondheidszorg:** Bestrijden van de luchtvervuiling: fijnstof, uitlaatgassen en andere vervuilingen verpesten de lucht en ze veroorzaken vooral huid- en longziektes. Niet voor niets liepen de inwoners van Beijing al ver voor de Coronacrisis met mondkapjes op. Is dat onze toekomst, ook als Corona voldoende is bedwongen? Die rotzooi in de lucht moeten we kwijt èn door het openbaar vervoer plus thuiswerken te stimuleren èn door het subsidiëren van de ontwikkeling van technologieën om de luchtvervuilende troep inclusief CO₂ in te kunnen vangen.
- 5 **Opvoeding:** Subsidiëren van cursussen voor ouders van jeugdigen met name in de leeftijd van zes tot achttien jaar op het gebied van communicatie en de ontwikkelingspsychologische processen van kind tot jong volwassene. Met een kind van van zes tot achttien jaar wordt het communiceren vaak moeilijker. Daardoor kan te grote gezinsproblematiek ontstaan. Wij van Nieuwe Democratie vinden **voorkomen beter dan genezen**. Tijdige preventie is noodzakelijk, de jeugdgezondheidszorg heeft te lange wachtlijsten.
- 6 **Eerste Kamer:** Invoeren van een **Eenkamersysteem**. Nederland is beroemd en berucht om haar poldermodel. Iedereen praat mee. En komt het tot een initiatiefwet of wetswijzigingsvoorstel dan is er een voor ons te lange procedure. Voor de toetsing daarvan aan de Grondwet, verdragen en daaruit voortvloeiende wetgeving willen we de Eerste Kamer vervangen door een apolitiek rechtscollege binnen de Raad van State met een **bindend advies**. Dat verkort de procedure voor het invoeren van een wet(swijziging). We voeren een **eenkamersysteem** en we heffen de Eerste Kamer op. Bedenk: twaalf lidstaten van de EU en de EU zèlf hebben een eenkamersysteem.
- 7 **Referendum:** Opnieuw invoeren van het referendum. Van de 27 EU-lidstaten hebben alleen België en Nederland wettelijk geen mogelijkheden voor een landelijk referendum. Noorwegen, Cyprus en Tsjechië hebben dat ook niet, maar daar wordt soms toch op wettelijke basis weleens een referendum georganiseerd. In Nederland is het raadgevend referendum in 2015 ingevoerd en na het politiek niet gehonoreerde Oekraïne-referendum (2016) afgeschaft in 2018. Waarom? Omdat de spelregels beroerd waren. We willen een verbeterd referendum invoeren. Eerst moeten drie drempels genomen worden om de noodzaak te onderbouwen en er is een opkomst nodig van minimaal 70% van de kiesgerechtigden. Een meerderheid van bv. 60% is een geldige, bindende uitslag. Overeenkomstige actuele initiatieven zullen we ondersteunen.

Nieuwe Democratie hanteert als uitgangspunten:

1. Tegengaan van populisme in engere zin

De parlementaire democratie is een mix van politieke partijen met democratisch – populistische uitgangspunten, die voornamelijk voor hun partijbelangen opkomen. Ze zijn allemaal populistisch **in brede zin**. Dat is in te zien door eerst iets te zeggen over wat Nieuwe Democratie bedoelt met volk, bevolking, populisme en democratie.

Het Romeinse 'populus' verwijst naar een **volk**: een groep mensen die samenwonen en dezelfde cultuur hebben met overeenkomstige waarden en normen. Het Griekse 'demos' verwijst veeleer naar de **bevolking** die bestaat uit alle bewoners van een staat met hun verschillende culturen en met verschillende waarden en normen.

Elke politieke partij vertegenwoordigt (soms extreem) de eigen club, zoals: de "populus Religie A of B" (CDA, CU, SGP, GPV); de "populus liberalen" (VVD); de "populus socialisten A of B" (PvdA, SP, GL); de "populus Dierbelangen" (PvdD); of de "populus Ouderen" (50Plus). Ze zijn feitelijk populistisch **in brede zin**. In de nationale en gemeentelijke politiek behartigen zij de belangen van groepen gelovigen, organisaties, bedrijven en wereldwijde ondernemingen (bv. het voorstel voor het afschaffen van de winstbelasting). Wat de Nederlandse bevolking belangrijk vindt, schiet er regelmatig bij in. Neem de euthanasiewetgeving: dwars door alle partijen heen vindt een grote meerderheid dat een vrijwillige dood onder eigen regie mogelijk moet zijn. Luisteren politici daarnaar? Niet dus: in de coalitievorming blokkeren enkele partijen die in de Tweede Kamer op zich in de minderheid zijn, een wetswijziging ter zake. Dat heeft ook gegolden voor bv. de protesten tegen de steun van Nederland aan de Vietnam-oorlog ("Johnson moordenaar"); de plaatsing van kernwapens; en de criminalisering van abortus ("baas in eigen buik").

In een nieuwe democratie wordt niet uitsluitend opgekomen voor bepaalde groepen, maar ook voor de totale bevolking, met geven en nemen, met het tolereren van andersdenkenden en andersdoenden. De partij Nieuwe Democratie respecteert de grote diversiteit van de bevolking: qua ras; godsdienst; cultuur met een scala aan waarden, normen en taal; fysiek; sociaal; cognitief; emotioneel; bezit; et cetera. Nieuwe Democratie komt dus zowel op voor de totale bevolking als ook (en niet alleen) voor haar partijleden.

Het populisme in engere zin doet dat niet. **Dat** populisme bedrijft een politiek die de democratie ondermijnt met leugens, met fake news en met het aantasten van de geloofwaardigheid van journalisten, rechtsvertegenwoordigers en politieke instituties, en is feitelijk een buitensluiten van anderen. Dat alles wordt toegestaan onder het mom van de Vrijheid van Meningsuiting. Dit populisme is vooral ontstaan door de immigratie en het onvoldoende functioneren van de parlementaire democratie. De foute reactie is het zich terugtrekken op de oude stellingen van de parlementaire democratie van de vorige eeuw. Dat is zinloos gezien de toename van openheid en mondigheid, mede dankzij de sociale media en de snelle technologische ontwikkelingen. Het vasthouden aan het oude roept groeiende weerstand op en tegenkrachten die onze samenleving ontwrichten. Een vernieuwing van de democratie is noodzakelijk, passend in de fundamenteel veranderde samenleving.

2. Per verkiezing zijn er twee Idealen die niet onderhandelbaar zijn.

Velen denken dat het politici gaat om de macht en dat de parlementaire democratie een treurige en bekrompen manier is om posities te bezetten en erefuncties uit te delen. Daarbij nemen ze in de coalitievorming zelfs niet mee wat breed leeft onder de bevolking. Dat wordt in de hand gewerkt doordat politieke partijen in hun programma een overdaad aan punten opnemen hoewel het merendeel niet realiseerbaar is. Ze tellen echter wel mee in de Kieswijzer en zo zijn kiezers te winnen. Diverse punten fungeren als ruilmiddel en worden in de coalitievorming losgelaten om iets anders te kunnen scoren. Het is vooraf niet duidelijk welke punten dat zullen zijn. Er zullen dus altijd kiezers zijn die zich na de coalitievorming verraden en machteloos voelen. Dit tast het vertrouwen in de politiek en haar instituties ernstig aan en wordt versterkt door de ondoorzichtige en verwarrende relatie tussen de Tweede en Eerste Kamer. Ten opzichte van de groep die op het Haagse en lokale pluche zit, voelt men zich buitengesloten. Het cynisme over de politiek groeit en velen vinden stemmen onzin. "Het maakt toch geen bal uit waarop ik stem, want je weet nooit wat de coalitie besluit" en "Ze luisteren toch niet". Is het raar dat de opkomst in 2018 voor de gemeenteraadsverkiezingen slechts 55% was, in 2019 56% voor de Provinciale Staten en dat in de laatste jaren bij de Tweede Kamer verkiezingen een op de vier à vijf stemgerechtigden niet heeft gestemd?

De politieke partijen zijn (inter)nationaal en lokaal te veel belangenbehartigers voor de eigen club en het merendeel van de Nederlanders vertrouwt hen niet (CBS: in 2017 – 2018 is het vertrouwen in de Tweede Kamer 42% en in de Europese Unie 45%).

Voor het terugwinnen van het vertrouwen in een politieke partij zou het al een verschil maken als deze voorafgaand aan de verkiezingen bv. twee niet onderhandelbare punten formuleert die zij hoe dan ook in de coalitievorming zal vasthouden. Voor andere punten verplicht zij zich maximaal in te zetten, maar zij garandeert niet die punten te kunnen verwezenlijken. Zo weet de bevolking waar ze met die partij aan toe is.

Ontstaan er zo niet te veel blokkades bij de coalitievorming? Interessante vraag want dat blokkeren gebeurt nu regelmatig, met als gevolg een politieke koehandel en teleurstelling of gevoelens van verraad bij de kiezer. Is coalitievorming wel mogelijk als wij aan maximaal twee punten vasthouden? Ja, want een Ideaal van Nieuwe Democratie is gebaseerd op wat naast de partijleden ook een grote meerderheid van de bevolking vindt. Dit stelt Nieuwe Democratie voorafgaand aan elke verkiezing vast met wetenschappelijk verantwoorde bevolkingsenquêtes. Dat is de essentie van het politieke handelen van Nieuwe Democratie. De andere partijen die zo'n Ideaal afwijzen, snijden zich politiek in het eigen vlees door het openlijk negeren van wat de bevolking in meerderheid vindt.

3. Per verkiezing zijn er maximaal zeven Prioriteiten die wel onderhandelbaar zijn. Daarvan dient per definitie een deel te worden verwezenlijkt in politieke onderhandelingen. Daarnaast zijn er Belangrijke Onderwerpen die ook na de betreffende verkiezing in onderhandelingen aan de orde kunnen komen, maar als onderhandelingsruimte kunnen worden gebruikt.

Nieuwe Democratie gaat over een Prioriteit het compromis niet uit de weg. Soms is dat noodzakelijk om een deel van haar Prioriteiten te verwezenlijken. De lijst met Belangrijke Onderwerpen is voor Nieuwe Democratie belangrijk, maar helaas is het onmogelijk alles tegelijk te willen. De leden van Nieuwe Democratie zijn zich ervan bewust dat, oneerbiedig gezegd, deze onderwerpen kunnen worden gebruikt als ruilmiddel om iets anders binnen te kunnen halen en dat Nieuwe Democratie zo'n onderwerp kan laten vallen. Het is echter niet zo dat ze zonder meer worden opgegeven, integendeel: er dient iets van belang tegenover te staan. Bij een volgende verkiezing kunnen de leden (of als dat uit bevolkingsenquêtes nodig blijkt) een Prioriteit omzetten in een Ideaal en een Belangrijk Onderwerp in een Ideaal of Prioriteit en vice versa.

4. Uit een lijst met overgebleven Idealen, Prioriteiten en Belangrijke Onderwerpen bepalen de partijleden wat de onderwerpen voor een volgende verkiezing worden.

Gedurende een regeerperiode zorgt Nieuwe Democratie voor partijenquêtes en bevolkingsenquêtes breed in de samenleving om te bepalen wat de onderwerpen zijn die noodzakelijk politieke aandacht verdienen. Deze komen op een verkiezingsprogrammalijs samen met overgebleven Idealen, Prioriteiten en Belangrijke Onderwerpen. Deze lijst wordt dus voorafgaande aan elke verkiezing bijgesteld. Voorafgaand aan elke verkiezing bepalen de leden middels digitaal stemmen (cryptologisch wetenschappelijk verantwoorde e-voting) of via de post wat de twee Idealen, zeven Prioriteiten en Belangrijke Onderwerpen zullen zijn voor de volgende verkiezing.

De partijenquêtes waarborgen de democratie binnen de partij: een uitslag over een Prioriteit of nieuw Ideaal met bv. minimaal 60% meerderheid (hoogte is punt van overleg) is bindend voor haar vertegenwoordigers, die zich bij hun kandidaatstelling expliciet vastleggen op dit uitgangspunt m.b.t. het stemmen. Nieuwe Democratie kent a.h.w. een parlementaire partijstructuur met een directe inbreng van de leden. Het partijprogramma wordt vastgesteld met enerzijds de mening van de partijleden via e-consultatie en anderzijds met wetenschappelijk verantwoorde polls waarover de Nederlandse politiek moet gaan, te generaliseren naar de Nederlandse bevolking. Hieruit volgen per verkiezing de twee Idealen en de maximaal zeven Prioriteiten. De vertegenwoordigers van Nieuwe Democratie houden onvoorwaardelijk vast aan de Idealen en proberen de Prioriteiten zo goed mogelijk te verwezenlijken. Bij stemmingen in een vertegenwoordigend lichaam (bv. de Tweede Kamer) dient de eventueel verdeelde mening van de partijleden over de Prioriteiten en Belangrijke Onderwerpen te worden gerepresenteerd. D.w.z. er wordt indien nodig **verdeeld gestemd**. Stel er zijn bv. 10 parlamentsleden en bij de e-voting is 60% van de partijleden voor een bepaald onderwerp, 20% is tegen en 20% is neutraal. In dat geval stemmen 6 parlamentsleden voor, 2 tegen en 2 onthouden zich van stemming. Bij de bepaling van wie welke stem uitbrengt, wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de mening van de parlamentsleden, voor de rest wordt willekeurig bepaald wie welke stem uitbrengt. Er wordt dus bij de Idealen, Prioriteiten en Belangrijke Onderwerpen in principe niet gestemd op persoonlijke titel. Dat verdeelde stemmen verhindert grotendeels de risico's van een dictatuur van de meerderheid of minderheid binnen de partij. Over andere aan de orde komende onderwerpen dan in het partijprogramma staan vermeld kan een vertegenwoordiger **na** overleg in de partijfractie vrij een eigen mening

vormen en die uiten in een stemming, tenzij over dat onderwerp tijdig een enquête kan worden gehouden en verdeeld kan worden gestemd.

5. Er komt een bindend referendum, dat pas geldig is bij een opkomstpercentage van minimaal 70% van de kiesgerechtigden.

De vraag is: hoe krijgen we een slagvaardig verbindend politiek systeem met een toekomstbestendige democratie die vertrouwd wordt door de bevolking en waarin die bevolking zich per definitie gehoord en gezien voelt? Deels ligt het antwoord in het betrouwbaar vasthouden aan voorafgaand aan de verkiezingen vastgestelde niet-onderhandelbare Idealen en in de duidelijkheid over het eventueel inleveren van de resterende punten (de prioriteiten en de Belangrijke Onderwerpen). Het belangrijkste deel van het antwoord ligt in het organiseren van een rechtstreekse inbreng van de bevolking. De besluitvorming vindt zo niet meer uitsluitend plaats op het smalle partijpolitieke niveau, maar tevens op het brede nationaal niveau via een referendum. En waarom niet: van de 27 EU-lidstaten hebben alleen België en Nederland wettelijk geen mogelijkheden voor een landelijk referendum. Noorwegen, Cyprus en Tsjechië hebben dat ook niet, maar daar wordt soms toch op wettelijke basis weleens een referendum georganiseerd.

Voor onze moderne transparante tijd vindt Nieuwe Democratie de instelling van een bindend referendum noodzakelijk. Er wordt tegengeworpen dat een referendum de parlementaire democratie uitholt. Een wat vreemd verwijt aangezien de parlementaire democratie zichzelf allang aan het uithollen is. Er is bv. sprake van openlijk vijanddenken en vijandhandelen. Het politieke bedrijf heeft bij een groot deel van de bevolking cynisme en wantrouwen veroorzaakt. Wat er echt leeft onder de bevolking maar met het partijbelang botst, wordt nauwelijks of niet meegenomen en zelfs overduidelijke maatschappelijke tendensen worden vaak genegeerd. Daar komt bij dat er bij een verschillende politieke samenstelling van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer een hoop ongewenst en voor de kiezers verwarrend gedoe kan ontstaan. Nieuwe Democratie denkt dat een goed geclausuleerd referendum zal bijdragen aan de revitalisering van de politiek.

Dat referendum zou globaal als volgt geregeld kunnen worden:

Om **geïnformeerd meedenken** te bevorderen richten we een van Nieuwe Democratie onafhankelijk **Enquête-Informatie instituut (EI)** op. Het **EI** houdt diepe voeling met wat in de bevolking speelt via een waarde- en normenvrije informatievergaring uit de journalistiek, sociale media, etc. Deze info wordt besproken in een per onderwerp deskundige denktank en deze stelt vast of er nader onderzoek moet plaatsvinden. Op de **EI-website** wordt kernachtig objectieve info geplaatst. Bij belangrijke issues voert het EI op haar initiatief en onder haar verantwoordelijkheid wetenschappelijk verantwoorde en te generaliseren bevolkingsenquêtes uit. Elke stemgerechtigde die dat wenst, kan worden geselecteerd via een **beschermd EI-e-mailadres**. Elke stemgerechtigde mag dat EI-e-mailadres aanvragen, kan meedenken met Nieuwe Democratie, de politiek beïnvloeden en draagt zelf de verantwoordelijkheid zich objectief te informeren. Indien het EI door de overheid wordt bekostigd kan ook een minister of een meerderheid van de Tweede Kamer zo'n enquête aanvragen.

Er zijn in de procedure voor een referendum **drie drempels**. **1.** Begint een onderwerp te gisten, dan ontvangt de bevolking van het apolitieke onderdeel van EI kernachtige info over het onderwerp (tegen fake news). **2.** Er wordt een

startenquête gehouden om een eerste inschatting te kunnen maken. Lijkt een meerderheid vóór een referendum over een onderwerp (bv. over een beleids- of wetsvoorstel), dan volgt **3.** er dienen 400.000 handtekeningen te komen voor het aanvragen van het referendum. De angst voor te veel referenda is dus onterecht, niemand hoeft daar bang voor te zijn.

Wordt hieraan voldaan, dan dient er een wettelijke plicht te zijn dat referendum op korte termijn uit te schrijven. Het referendum wordt op drie opeenvolgende dagen gehouden om niet stemmen door bv. overmacht tegen te gaan. Er moet worden voorkomen dat bv. bij een opkomst van 40%, waarvan 60% ja zegt, in feite slechts 24% van de bevolking een duidelijk "ja" heeft uitgesproken en dat dit voor de rest van de bevolking moet gelden. Het referendum is pas geldig bij een opkomstpercentage van minimaal 70% van de kiesgerechtigden (de **opkomst**drempel). Alleen bij een opkomst van 70% of hoger is het ja (*of nee*) bij 60% meerderheid van de stemmen een geldige en bindende uitslag voor de regering en Tweede Kamer. Bij 50-60% is het adviserend, (Een alternatieve afname is via het EI te regelen via een enquête gekoppeld aan een cryptologisch verantwoorde e-voting). Het onderwerp krijgt voorrang en binnen een jaar moet het worden afgewerkt, bv. als beleidsbijstelling, nieuw beleid, aanpassing van een wet of invoering van een wet. Huidige langere procedures m.b.t. wetgeving moeten op een zorgvuldige manier worden verkort.

Zo ontstaat een democratie met bindende initiatieven vanuit de meerderheid van de stemgerechtigde bevolking, los van en dwars door de politieke partijen heen. Na een bindend referendum dient elke politicus en elke partij de mening van de bevolking m.b.t. het onderwerp van het referendum te respecteren.

Een partijcommissie van Nieuwe Democratie met brede deskundigheid heeft de taak om de vraagstukken die een meerderheid van de bevolking dwars door politieke partijen heen belangrijk acht, en die òf door het Enquête-Informatie Instituut òf door eigen enquêtes in kaart zijn gebracht, om te werken tot mogelijke verkiezingsprogrammapunten.

Naarmate referenda succes zullen hebben, zullen politieke partijen meer rekening moeten houden met de algemene publieke opinie naast hun partijpolitieke belangen, willen ze tenminste voorkomen gezichtsverlies te lijden of kiezers te verliezen. Ze zullen meer rekening gaan houden met wat de bevolking vindt dan zich alleen te focussen op hun partijpolitieke standpunt, met het gevolg dat referenda minder nodig zullen zijn en ten slotte overbodig zullen zijn. Overigens: het merendeel van de politieke partijen heeft zich in het verleden uitgesproken als voorstander van een (correctief) referendum¹.

De objectieve info van het EI-instituut is noodzakelijk. Rechts-extremisme en populisme in engere zin ondermijnen de democratie met leugens, nepnieuws en nepvideo's en haar politici tasten de geloofwaardigheid aan van journalisten, rechtsvertegenwoordigers en politieke instituties. Een manier om de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de politiek te vergroten is dergelijk politiek gedrag te veroordelen. Is het verspreiden van leugens aan te pakken? Niet altijd: er is dan sprake van een "subjectieve waarheid", een verschil van mening of overtuiging en niet van een onweerlegbaarheid. Is er sprake van een

¹ De wenselijkheid van een referendum is al aan de orde geweest in de Staatscommissie Biesheuvel 1985 *Relatie kiezers - beleidsvorming: referendum en volksinitiatief*; de Commissie De Koning 1993 *Het correctief referendum*; Voorstel Dijkstal 1997 in eerste lezing geaccepteerd door beide kamers; in tweede lezing wel door Tweede Kamer, maar in 1999 in de Eerste Kamer met één stem verworpen voor de vereiste tweederde meerderheid; en de Staatscommissie Remkes 2019 *Lage drempels, hoge dijken*. In feite is/was er grotendeels politieke instemming.

concreet feit, dan zijn er objectieve criteria om te bepalen of een bepaalde uiting daarover een leugen is. Fake news en aperte leugens vergiftigen de samenleving en ze ondermijnen het vertrouwen in met name de democratische instellingen. Dat wordt een halt toegeroepen met een onafhankelijke apolitieke website van EI met objectieve info over feitelijk nepnieuws, waar ook vragen kunnen worden beantwoord.

In het geval van aantoonbare leugens van een politicus zou deze na bv. twee waarschuwingen bij de derde keer het recht dienen te verliezen bevolkingsvertegenwoordiger te zijn (criteria opstellen). Het "Ik wist niet beter" is onaanvaardbaar. Een bevolkingsvertegenwoordiger dient voldoende te weten waarover hij/zij spreekt.

Komt er geen bindend referendum, dan vindt Nieuwe Democratie burgerlijke ongehoorzaamheid² als de expressie van de wil van ,let wel, de **meerderheid** van de bevolking een rechtmatig middel om een rechtvaardig doel te bereiken. Denk aan Gandhi. Een filosoof parafraserend met een voorbeeld: burgerlijke ongehoorzaamheid die handelt vanuit rechtvaardigheid, moet de euthanasiewet doen vernietigen (doen aanpassen). Burgerlijke ongehoorzaamheid zet op de kaart wat breed leeft in de samenleving, gaat het negeren van de mening van de bevolking tegen en brengt veranderingen tot stand (denk bv. aan de abortuswetgeving, de invoering van gedoogbeleid en aan schuldig bevonden worden zonder dat er strafoplegging plaatsvindt). Nu ziet de overheid burgerlijke ongehoorzaamheid nog als misdaad in plaats van als een geweldloze overtreding van zinloze wetgeving en vindt er strafvervolgning plaats. Hoe sterker en zichtbaarder de burgerlijke ongehoorzaamheid is, hoe minder zinvol het voor de overheid is tijd, energie en geld te steken in haar vervolging: dat is dweilen met de kraan open. Is de burgerlijke ongehoorzaamheid gebaseerd op wat de **meerderheid** van de bevolking vindt, dan zal Nieuwe Democratie deze burgerlijke ongehoorzaamheid steunen. Bij een aanpassing van de betreffende wetgeving zal Nieuwe Democratie zich inspannen voor een generaal pardon voor de mogelijk veroordeelde betrokkenen die burgerlijk ongehoorzaam zijn geweest.

6. Er komt een apolitek rechtscollege dat de taak van de Eerste Kamer overneemt. De Eerste Kamer wordt opgeheven.

Welk krachtenveld is nodig voor een slagvaardige, verbindende nieuwe democratie? Het honoreren van alle en soms tegenstrijdige partijpolitieke standpunten is immers onmogelijk. Vanzelfsprekend mag er aandacht zijn voor die standpunten, maar hetgeen dwars door alle partijen heen belangrijk wordt gevonden, moet eveneens aandacht krijgen. Voor de huidige parlementaire democratie zijn aanvullende mechanismes nodig opdat de bevolking merkt dat zij én in een partij én los van de partijen wordt gehoord en gezien.

In het politieke krachtenveld vindt Nieuwe Democratie de Tweede Kamer waardevol, mits er een rechtstreekse inbreng is van de bevolking via het referendum. De huidige Eerste Kamer vindt Nieuwe Democratie overbodig. Nu is zij medewetgever en beoordeelt zij, na de indiening door de Tweede Kamer, een wetsvoorstel. Zij moet letten op 'wetstechnische' aspecten en op de

² Burgerlijke ongehoorzaamheid is het met een politiek doel opzettelijk overtreden van de wet of het negeren van bevelen van de overheid. De meeste denkers en activisten over dit onderwerp stellen, dat burgerlijke ongehoorzaamheid per definitie geweldloos is en nooit mag plaatsvinden uit louter eigenbelang.

wetskwaliteit van de voorstellen, maar het politieke oordeel blijkt doorslaggevend te kunnen zijn. Dat is ongewenst: de Eerste Kamer mag uitsluitend na een toetsing aan grondwet, verdragen en afgeleide wet- en regelgeving eventueel een wetsvoorstel afwijzen, maar ze mag dat niet politiek-inhoudelijk kunnen doen en het werk van de Tweede Kamer nog eens dunnetjes overdoen. Indien de samenstelling van de Eerste en Tweede Kamer politiek te verschillend is, kan er een patstelling ontstaan met de noodzaak van een hernieuwde politieke koehandel en bijbehorende onduidelijkheid voor de kiezer. Er dient één kapitein op het schip te zijn. "Twee Tweede Kamers" kan leiden tot inertie, frustrerende traagheid en verwarring bij de bevolking. Dat is ongewenst³ en moet veranderen.

De "Eerste Kamer toetsing" kan het beste plaatsvinden door een onafhankelijk, niet politiek benoemd college van rechtsgeleerden. Er kan gedacht worden aan de Raad van State. Deze adviseert nu ook al over wetsvoorstellen die de regering naar de Tweede Kamer wil sturen en over initiatiefwetsvoorstellen van een of meer Tweede Kamerleden voordat deze aan de Tweede Kamer worden voorgelegd. De toetsing aan de grondwet, aan verdragen en aan de afgeleide wet- en regelgeving dat onderdeel is van het advies, waarbij er geen inhoudelijk oordeel is, kan dan bindend zijn. Zo wordt voorafgaand aan de indiening van een initiatiefwetsvoorstel vastgesteld of er eventueel sprake is van wettelijke onverenigbaarheden. Zo ja: dan wordt een voorstel tot wijziging of schrappen van een wet of nieuwe wet meteen aangepast en opnieuw door het college bekeken tot het oké is of het wordt ingetrokken. Zo nee: dan vindt een stemming plaats. De procedure voor de invoering kan hiermee aanzienlijk worden versneld. Wetten hebben geen eeuwigheidswaarde: ze dienen gericht te zijn op de actuele moraal (denk aan het homohuwelijk; het in bezit hebben van marihuana en abortus). De route die Nieuwe Democratie voorstelt, kan de lange weg die wetsvoorstellen nu moeten ondergaan aanzienlijk bekorten en is inzichtelijk voor de bevolking. Circa een op de vijf landen op onze werldebol heeft een Eenkamersysteem, waaronder Portugal, de Scandinavische landen, Israël en Nieuw Zeeland. De Europese Unie zèlf heeft by all means een Eenkamersysteem, evenals maar liefst 45% Europese lidstaten (twaalf van de 27).

Het vervangen van de Eerste Kamer door deskundigen kan als reactie opleveren: "We krijgen al zo vaak te horen dat we maar moeten vertrouwen op de deskundigen". Klopt, maar dat is ook terecht: men vertrouwt wel op een arts en niet op een kwakzalver. Er zijn objectief ingestelde apolitieke deskundigen te benoemen met kennis, inzicht en praktijkervaring. De bottom line is dat de Tweede Kamer dient te beoordelen of de initiatiefwet of wetswijziging inhoudelijk (en politiek) gewenst is en of zij uitvoerbaar en noodzakelijk is, daarbij in **wettelijk** opzicht bindend geadviseerd door het neutrale rechtscollège. Het zou toch opmerkelijk zijn als de Tweede Kamer zich niet al grondig heeft verdiept in de inhoud, uitvoerbaarheid en noodzaak van een wetsvoorstel of wetswijziging.

7. "Volksvertegenwoordiger" wordt "bevolkingsvertegenwoordiger"

³ De Eerste kamer heeft het afgelopen decennium gemiddeld 1 à 2 van de 300 jaarlijks voorgelegde wetsvoorstellen teruggestuurd naar de Tweede Kamer. De laatste tijd meer om politieke redenen dan vanuit inhoudelijke.

Het taalgebruik van "volk" in de politiek en in officiële stukken leidt tot misverstanden. Politici kunnen "volk" misbruiken voor de autochtonen in Nederland. Ze doen alsof die de "rechthebbende" inwoners van Nederland zijn, die anderen mogen uitsluiten, of ze misbruiken "volk" voor politieke manipulatie (bv. "eigen volk eerst"). Er ontstaat daardoor (onbewust) een schijnbaar verschil tussen bevolking (alle inwoners) en volk (mensen van autochtone afkomst onder uitsluiting van bv. vluchtelingen, immigranten of moslims). Dat is te vermijden met het consequente gebruik van "bevolking". Nieuwe Democratie wil dat in de nabije toekomst in officieel taalgebruik volk verandert in bevolking, ook in samentrekkingen, zoals in volksvertegenwoordiger: dit wordt bevolkingsvertegenwoordiger.

De invulling van het eerste verkiezingsprogramma

Als startende partij heeft Nieuwe Democratie na intern overleg voor de komende verkiezingen haar twee Idealen (zie boven), zeven Prioriteiten (zie boven) en Belangrijke Onderwerpen vastgesteld. Voor een totaal overzicht: zie het (eventueel verkorte) **verkiezingsprogramma**. Na een hopelijk positieve uitslag van de verkiezingen laten we onderzoek uitvoeren naar wat zich in de samenleving afspeelt en we houden daar rekening mee.

Nieuwe Democratie ontmoet graag mensen die willen meedenken en actief mee willen doen. Wil je vrijwilliger zijn, bestuurslid, kandidaat voor de Tweede Kamer, of wil je een ondersteuningsverklaring tekenen? Je bent van harte welkom. Mail info@ND.com.

Word lid! Wil je financieel bijdragen aan de kosten van Nieuwe Democratie, dan kan dat op bankrekeningnummer **NL37 INGB 0006711366**. Vermeld **Bijdrage Nieuwe Democratie**. Wordt lid via www.nieuwedemocratie.com.